

Κοσμολογικαὶ μελέται.

Ο ΘΕΟΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΕΡΓΟΙΣ ΑΥΤΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Ἡ θεολογία τοῦ Ἡλίου.

Διὰ τὰ μεγάλα ταῦτα τοῦ ἡλίου προσόντα, τὸ φῶς, τὴν εὐρυθμία, τὴν ἔλξιν, τὴν καλλογὴν καὶ τὴν εὐεργετικωτάτην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ βασιλείου τῶν ὑδάτων καὶ τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων, ἧς ἄνευ θ' ἀνετρέπετο ἡ τάξις τῶν ὄντων, εὐρέθησαν λαοί, οἱ ὁποῖοι τοσοῦτον ἐξεθαμβώθησαν, ὥστε τὸν ἥλιον μονονουχί εἰς θεότητα ἀνεβίβασαν. Καὶ ἐθεοποίησαν λοιπὸν τὸν φωστῆρα τῆς ἡμέρας οἱ ἀρχαῖοι Χαλδαῖοι ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Βάαλ, καὶ οἱ Χανααναῖοι ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Βεελφεγῶρ, καὶ οἱ Φοίνικες ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀδώνιδος, καὶ οἱ Καρχηδόνιοι ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Κρόνου, καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐν Ἡλιουπόλει ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ρᾶ, καὶ οἱ Πέρσαι ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Μίθρα, καὶ οἱ Ἕλληνες καὶ Ρωμαῖοι ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Φοῖβου καὶ Ἀπόλλωνος. Καὶ ἀνύψωσαν πρὸς τιμὴν αὐτοῦ οἱ Ρόδιοι τὸν μέγαν ἐκεῖνον κολοσσόν, ἐν ἑκ τῶν ἐπτὰ θαυμάτων τοῦ κόσμου. Καὶ προσκυνοῦσιν ἔτι καὶ σήμερον αὐτὸν οἱ Μιγδόλιοι, οἱ Νατζαῖοι, οἱ Ἰγκας, οἱ Σαμογέται καὶ ἄλλοι οὕτω χριστιανισθέντες λαοί.

οἱ Θεόπνευστοι ἐκεῖνοι μαθηταὶ τῶν Ἀποστόλων; Οἱ Ἀποστολικοὶ ἄνδρες Παπίας, Ἰγνάτιος, Πολύκαρπος, Εἰρηναῖος, Ἰουστίνος, Κλήμης κλπ. ρητῶς τονίζουσιν ὅτι ὄχι μόνον ἐξ Ἰσοῦ τιμοῦν τὴν Γραφὴν μὲ τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν, ἀλλ' ὅτι πλείονα ὠφελήθησαν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως. Λοιπὸν νὰ παρακούσωμεν εἰς τὴν ἐντολὴν ἐκείνην καὶ νὰ ἀκολουθήσωμεν τὰς συμβουλὰς τῶν Διαμαρτυρομένων: Πρὸς Θεοῦ! μὴ γένοιτο! Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων καὶ ὁ αἰρεσιάρχης Καλβίνος ἐπρότεινε νὰ ἀνασυγκροτηθῶν αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι καὶ εἰς τὰς ἀποφάσεις ἐκείνων νὰ ὑπακούουν κατ' ἀνάγκην ὅλοι οἱ Χριστιανικοὶ λαοὶ καὶ οὕτω ν' ἀποφύγουν τὸν λαβύρινθον τῶν παρερμηνειῶν τῆς Γραφῆς ὑπὸ τῶν μυθίων τῶν Διαμαρτυρομένων αἰρέσεων. Δυστυχῶς ὅμως ἡ πρότασις ἐκείνη ἦτις ἐγένετο ἐν στιγμῇ νηφαλιότητος ἐμεινεν ἀπλή πρότασις, ἀλλὰ πιστοποιεῖ ὅμως τὴν ἀγωνίαν εἰς ἣν περιήλθον οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Διαμαρτυρήσεως εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καὶ τὴν σιωπηρὰν μεταμέλειαν διὰ τὸ τρομερὸν ἔγκλημα ποῦ διέπραξαν δηλαδὴ ν' ἀναγνωρίζουν εἰς τὸν τυχόντα τὴν Θεοπνευστίαν ἣν ἠρνήθησαν ἀπὸ εἰς ὄντως Θεοπνεύστους Οἰκουμενικὰς Συνόδους αἰτινες διεμύρφωσαν τὴν Ἱερὰν παράδοσιν ἥτοι τὸ δογματικόν, τὸ τελετουργικόν καὶ τὸ διοικητικὸν μέρος τῆς Ὁρθοδ. χριστιανικῆς διδασκαλίας.

Ἄλλ' ἡμεῖς, οἱ ἐκ τῆς πολυθέας λυτρωθέντες διὰ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ μαθόντες νὰ διακρίνωμεν μεταξύ δευτερευόντων αἰτίων καὶ τῆς μιᾶς Προανάρχου καὶ Ὑπεραρχίου ποιητικῆς τε καὶ συνεκτικῆς τῶν ὄλων Αἰτίας, θαυμάζομεν μὲν τὸ κτίσμα, τὸ οὕτως ὠραῖον καὶ μέγα καὶ ἐπωφελές, εὐλογοῦμεν δὲ τὸν Κτίστην, ὅστις μὲ ὄμμα τόσῳ θαυμαστὸν τὸ μέτωπον τῆς πλάσεως ὠμάτωσε, διὰ νὰ μὴ διατελῇ τετυφλωμένη, ἀλλὰ καταναγασμένη ταῖς ἡλιακαῖς αὐγαῖς, πορεύηται τὴν ὁδὸν αὐτῆς ἐν εὐγνώμονι ἀναμνήσει Ἐκείνου, Οὐτινος καὶ ἡ ὑπαρξὶς τυγχάνει λαμπρότερα τῆς τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ μεγαλεῖον ἀγλαέστερον, καὶ τὸ κάλλος ἀφθαρτότερον, καὶ ἡ εὐεργετικότης ἀσυγκρίτως ὑπερτέρα. Ἰδιαιτέρως δὲ εὐχαριστοῦμεν τὸν Φωτοδότην, διότι παρασχὼν ἡμῖν τὸν φυσικὸν ἥλιον ὡς πηγὴν πολλῶν ἀγαθῶν, ἐνεχείρισε συγχρόνως δι' αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς καὶ τὸ ἐκπρεπέστερον σύμβολον τοῦ Ἡλίου τῆς Δικαιοσύνης, ὅστις ὡς φωσφόρος ἀνατείλας ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἀνέδειξεν ἡμᾶς υἱοὺς φωτὸς καὶ ἡμέρας.

« Ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά μου **ΗΛΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ** καὶ ἴσασιν ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτοῦ » ἀνήγγειλε πάλαι ποτὲ ὁ Θεὸς διὰ τοῦ προφήτου Μαλαχίου. Καὶ ὁ Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης, « ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς καὶ ὀρθρινὸς » προήλθεν εἰς τὸ μέσον. Πῶς; Ἐνταῦθα ἄς παραλληλίσωμεν εἰκόνα καὶ εἰκονιζόμενον. **Κ. Κ.**

Θεολογικαὶ μελέται.

Θάμου Λυμπεροπούλου Θεολόγου-Λυκείάρχου

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΚΑΙ Η ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΥΤΟΥ

Ὁ ἅγ. Πολύκαρπος, κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν Εἰρηναίου, Τερτυλλιανοῦ καὶ Ἱερωνύμου, ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Ἀποστόλου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, παρ' οὗ ἐδιδάχθη τὴν Χρ. Θεολογίαν. Περὶ τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἐκπαίδευσέως αὐτοῦ, οὐδὲν θετικὸν γνωρίζομεν. Λέγεται ὅτι γυνὴ τις, Καλλιστιὴν ὀνομαζομένη, τὸν ἐξηγόρασε καὶ τὸν ἐδίδαξε τὰ πρῶτα τοῦ Χριστιανισμοῦ νάματα, σαφέστερον ὅμως ἐδιδάχθη παρὰ τοῦ Ἀπ. Ἰωάννου. Ὅτε ὁ Ἀπ. Παῦλος ἔγραφε τὴν πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολὴν του ὁ Πολύκαρπος δὲν εἶχεν εἰσέτι πι-

στεύσει εἰς Χριστόν, ὡς ὁ ἴδιος ἐν τῇ πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολῇ του λέγει. Κατὰ μαρτυρίας τοῦ Εἰρηναίου, ὅστις ὑπῆρξε καὶ μαθητὴς τοῦ Πολυκάρπου, ὁ ἅγιος Πολύκαρπος συνανεστράφη καὶ ἐμαθήτευσε παρὰ τοῖς Ἀποστόλοις καὶ παρ' αὐτῶν κατεστάθη ἐπίσκοπος Σμύρνης. 1) Οἱ δὲ Τερτυλλιανὸς καὶ Ἰερώνυμος ἀναγράφουν ὁμητῶς, ὅτι ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης εἰδικῶς ἐχειροτόνησεν αὐτὸν Ἐπίσκοπον Σμύρνης. 2) Ὁ ἅγιος Πολύκαρπος μετὰ τῶν ποιμαντορικῆς συνέσεως καὶ ἀξιοθαναμάστου ζήλου ἐκυβέρνησε καὶ διεπαιδαγόγησε τὴν ἐκκλησίαν Σμύρνης, ὥστε αὐτὸς ὁ ἐπιστήθιος τοῦ Κυρίου μαθητὴς Ἰωάννης πλέκει ἐγκώμιον τοῦ ἁγίου ὀνομάζων αὐτὸν ἄγγελον Θεοῦ. 3) Ὁ παρὰ τῷ ἁγίῳ Πολυκάρπῳ μαθητεύσας Εἰρηναῖος ἐν τῇ πρὸς Φλωρίνον ἐπιστολῇ του γράφει διὰ μακρῶν περὶ τοῦ βίου, τῆς διδασκαλίας, τοῦ αὐστηροῦ ἠθους καὶ τῆς ἀκραίφνου εὐσεβείας τοῦ ἁγίου, ἀκόμη δὲ καὶ περὶ τοῦ τόπου ἐφ' οὗ ἐκάθητο ὁ σεβαστὸς διδάσκαλος καὶ ἐδίδασκε καὶ διηγείτο τὴν μετὰ τοῦ Ἀποστόλου Ἰωάννου συναναστροφὴν του. 4) Κατὰ πόσον δὲ ἐβδελύσσετο ὁ μακάριος οὗτος ἀνὴρ τὰς αἵρέσεις, μαρτυρεῖ τὸ ὑπὸ τοῦ Εἰρηναίου ἀναφερόμενον, ὅτι συναντήσας ποτὲ τὸν αἵρετικὸν Μαρκίωνα καὶ ἐρωτηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἂν τὸν γνωρίζῃ, ἀπήντησεν ὁ πλήρης ζήλου Ἀποστολικὸς ἀνὴρ ὅτι γνωρίζει τὸν Πρωτότοκον τοῦ Σατανᾶ. Χαρακτηριστικὸν δὲ τοῦ τοιοῦτου ζήλου εἶναι ὅτι καὶ τὸ συμβᾶν ἐπὶ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου διαρκῶς ἀνεμνήσκето, καθ' ὃ ὁ Ἰωάννης εἰσηλθε ποτὲ εἰς Βαλανεῖον καὶ ἀκούσας ὅτι εἰσηλθεν ἐκεῖ καὶ ὁ αἵρετικὸς Κήρινθος, ἀνεφώνησε πρὸς τοὺς περὶ ἑαυτὸν, φύγωμεν μὴ τὸ βαλανεῖον πέσῃ ἀφ' οὗ ὁ ἐχθρὸς τῆς ἀληθείας Κήρινθος ὅ) ὑπάρχει ἐντὸς αὐτοῦ. Τῷ 106 ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἁγίου Θεοφόρου Ἰγνατίου Ἐπισκόπου Ἀντιοχείας ἀγομένου ἵνα ὑποστῇ τὸ ποθητὸν αὐτῷ μαρτύριον. Κατὰ τὸ 154 ἐπὶ Ἀντωνίνου Αυτοκράτορος μετέβη πρὸς τὸν Ἀνίκητον Ἐπίσκοπον Ρώμης διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα· ναὶ μὲν δὲν συνεφώνησαν διότι ἕκαστος προέβαλε τὰς ἑαυτοῦ ἐνστάσεις (ὁ μὲν ἅγιος Πολύκαρπος ὁμητὴν ἐντολὴν τοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ὁ δὲ τὴν συνήθειαν τῆς ἑαυτοῦ ἐκκλησίας καὶ τῶν πρεσβυτέρων) ἀλλὰ δὲν διέσρηξαν τὸν συνενοῦντα τὴν Ἐκκλησίαν σύνδεσμον τῆς ἀγάπης διὰ ζήτημα μὴ θίγον τὰς βάσεις τῆς πίστεως καὶ ἀπεχωρίσθησαν

Γραφικαὶ μελέται.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ Α' ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΗΣ ΡΟΥΘ

§ 4 Ἐγκατάστασις τῆς Νωεμὶν καὶ τῆς Ρουθ ἐν Βηθλεέμ.

Τί δὲ δύναται τις νὰ εἴπῃ περὶ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι περιπίπτουσιν εἰς συμφορὰς καὶ δυστυχήματα ἕνεκα ἰδίων πολλῶν καὶ ποικίλων ἀτόπων σκέψεων καὶ ἀδίκων καὶ δολίων σκοπῶν; Οἱ τοιοῦτοι ἢ τὸ παράπαν δὲν στρέφονται πρὸς τὸν Θεόν, ἢ καὶ φαίνονται ἐξωτερικῶς ἐλπίζοντες εἰς αὐτόν, εἶναι ὅμως ἐστερημένοι τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως, τῆς βεβαίας πρὸς τὸν Θεὸν ἐλπίδος καὶ τῆς ἀφοσιώσεως εἰς τὸ θεῖον θέλημα· διὰ τοῦτο παρακαλοῦντες τὸν Θεὸν ἐπιπολαίως, ἀποτυγχάνουσιν εἰς τὰς δεήσεις καὶ παρακλήσεις αὐτῶν. Ὅμοιοι πρὸς τούτους εἶναι, καὶ ὅσοι περιέπεσαν μὲν εἰς συμφορὰς καὶ φαίνονται, ὅτι ἐξαιτοῦνται πως τὸ θεῖον ἔλεος, ἀλλ' ἢ καρδία καὶ ἡ διάνοια αὐτῶν εἶναι πλήρης ὀπισθοβουλίας, διότι ἐξαιτοῦνται ὑπάρχοντα ἀξιώματα, μέλλον λαμπρόν, πλοῦτην καὶ χρήματα νὰ ἐξοδεύωσιν εἰς πληρωσιν ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν. Ἄλλ' οὐδὲ τούτων ὁ Θεὸς ἀκούει καὶ οὕτως ἀποτυγχάνουσιν, ὡς οἱ ἄλλοι, εἰς τὰς δεήσεις καὶ παρακλήσεις αὐτῶν. Ἀποτυγχάνουσι διότι τὰ ζητούμενα δὲν εἶναι ποσῶς σύμφωνα πρὸς τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ θέλημα, δὲν εἶναι ποσῶς ὠφέλιμα πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἀθανάτου αὐτῶν ψυχῆς, οὐδὲ πρὸς τὴν ὠφέλειαν τοῦ πλησίον. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἀποτυχία αὐτῶν εἶναι δικαία.

Ἄλλ' ἡμεῖς, τὰ ἀληθῆ τέκνα τῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοί, χρεωστοῦμεν νὰ μιμώμεθα τὸ θαυμάσιον καὶ ἀξιομίμητον παράδειγμα τῶν δύο

ἀπ' ἀλλήλων εἰρηρικῶς, τελέσαντος μάλιστα καὶ θεῖαν εὐχαριστίαν τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρώμης. Τέλος ὁ ἅγιος οὗτος μαθητὴς τοῦ Ἰωάννου, ἐπὶ αυτοκράτορος Μάρκου-Αὐρηλίου, ἀνθυπαιεύοντος δὲ τοῦ Στατίου Κοδράτου, τὴν 23ην Φεβρουαρίου (μηνὸς Ξανθικοῦ) ὑφίσταται τὸν διὰ πυρὸς θάνατον. 6)

1) Εἰρην. κατὰ αἵρετ. Βιβλ. 1'. Κεφ. 3ον.

2) Τερτυλ. περὶ προορ. Κεφ. ΑΒ. Ἰερων. περὶ ἀνδρ.

3) Ἀποκ. Β. 8.

4) Εἰρην. ἐπιστ. πρὸς Φλωρ.

5) Εἰρην. κατὰ αἵρέσεων.

6) Ἐκκλ. Ἰστορ. Εὐσεβ. βιβλ.